

Rada Miejska w Ryglicach
wpunęło dnia 28.04.2016
znak

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
GMINY RYGLICE NA LATA 2009-2015**

ZA ROK 2015

Kwiecień 2016 r.

W grudniu 2008r. uchwałą Rady Miejskiej w Ryglicach została przyjęta Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ryglice na lata 2009-2015. Rozwiązywanie problemów społecznych jest jednym z kluczowych zadań, jakie stoją przed administracją publiczną wszystkich szczebli. W rozwiązywanie problemów społecznych winny być także zaangażowane organizacje i instytucje należące do różnych sektorów życia publicznego, w tym min. organizacje pozarządowe, kościoły czy podmioty gospodarcze. Owo zaangażowanie powinno być elementem zintegrowanego systemu i mieć charakter partnerski w stosunku do administracji, szczególnie na poziomie lokalnym.

W Strategii przedstawiono bilans korzystnych i niekorzystnych cech społecznych oraz zidentyfikowano obszary Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. W dokumencie przyjęto następującą misję: Gmina Ryglice – gminą o dobrych warunkach do budowania aktywności społeczności lokalnej, pracującej na rzecz dobra wspólnego. Wizja: Gmina Ryglice wraz z mieszkańcami rozwiązuje problemy wspólnoty, dając do polepszenia warunków życia i infrastruktury. Każdy mieszkaniec Gminy czuje się odpowiedzialny za dobro wspólne. Wykorzystywane są walory krajobrazowe w celach turystycznych.

Zakres i typ kompetencji przypisanych samorządowi gminnemu ma daleko idące konsekwencje dla systemu polityki społecznej, a zwłaszcza systemu organizacyjnego szeroko rozumianej pomocy społecznej. Niniejsze sprawozdanie koncentruje się jednakże przede wszystkim na działaniach świadczących o odejściu od modelu pomocy społecznej, którego zasadniczą funkcją było udzielanie przede wszystkim wsparcia finansowego, do modelu nastawionego na wzmacnianie postaw aktywnych oraz wspieranie osób i rodzin zgłaszających się o pomoc w rozwiązywaniu problemów.

W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, Gmina Ryglice wyznaczyła sobie szereg zadań jakie zamierza osiągnąć w latach 2009-2015. W załączniku nr 1, przedstawione zostały zadania, które w 2015 r. wpisały się w ramy realizowanych na terenie gminy Ryglice celów głównych i szczegółowych Strategii.

PLAN DZIAŁAŃ GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY RYGLICE NA LATA 2009-2015

Cele strategiczne :

1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców

- 1.1.aktywizacja osób bezrobotnych, także niepełnosprawnych,
- 1.2.przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznych bezrobocia,
- 1.3.pomoc w pozyskiwaniu środków na prowadzenie działalności,
- 1.4.ułatwianie prowadzenia działalności gospodarczej,
- 1.5.podnoszenie i zmiana kwalifikacji zawodowych osób dorosłych,
- 1.6.wspomaganie działalności stowarzyszeń w obszarze rynku pracy i pomocy społecznej,
- 1.7.podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców nt obszaru pomocy społecznej,
- 1.8.pogłębianie a zrazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej,
- 1.9.wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej,
- 1.10.promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu,
- 1.11.popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych

2. Aktywizacja środowisk i osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie

- 2.1.dążenie do wyrównywania szans na rynku pracy osób wykluczonych społecznie,
 - 2.2.wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, promowanie rodziny jako wartości,
 - 2.3.wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków,
 - 2.4.usprawnianie i wspieranie systemu wsparcia dla rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego,
 - 2.5.wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie radzenia sobie z problemem marginalizacji i wykluczenia społecznego związanych z patologiami,
 - 2.6.wspieranie inicjatyw mających na celu powstawanie i rozwój infrastruktury edukacyjnej dla osób i grup marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
 - 2.7.wspieranie inicjatyw na rzecz kobiet i dzieci z rodzin dysfunkcyjnych,
 - 2.8.wspieranie rozwoju przedsięwzięć w obszarze ekonomii społecznej,
 - 2.9.utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości**

- 3.1.podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Ryglice na temat chorób przewlekłych, starości i niepełnosprawności,
- 3.2.poprawa i rozwój opieki nad osobami starszymi, przewlekle chorymi i niepełnosprawnymi,
- 3.3.poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi,
- 3.4podniesienie jakości życia osób starych, zaspokajanie ich potrzeb poprzez spójne i skoordynowane działania podmiotów mających wpływ na realizację regionalnej polityki społecznej,
- 3.5.wyrównywanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu,
- 3.6.integracja i aktywizowanie lokalnego środowiska w zakresie promowania i wspierania samopomocowych form działania,
- 3.7.aktywizacja działań służących wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych,
- 3.8.zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów

4. Wzmocnienie działań integrujących społeczność Gminy Ryglice

- 4.1.zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nałogi i uzależnienia,
- 4.2.wskazanie pozytywnych wzorców,
- 4.3.zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu,
- 4.4.wspieranie rodziny w roli wychowawczej,
- 4.5.zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo -rekreacyjno-kulturalnym
- 4.6.promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe

**DZIAŁANIA REALIZUJĘCE ZAŁOŻENIA GMINNEJ STRATEGII ROZWIAZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA
LATA 2009-2015 - W 2015 r.**

Realizator	Cel strategiczny	Cel szczegółowy	Charakterystyka działania
Urząd Miejski w Ryglicach	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców	1.1. aktywizacja osób bezrobotnych, także niepełnosprawnych, 1.2. przeciwdziałanie i eliminowanie negatywnych skutków psychospołecznego bezrobocia, 1.3. pomoc w pozyskiwaniu środków na prowadzenie działalności, 1.4. ułatwianie prowadzenia działalności gospodarczej,	- zainaugurowanie cyklu spotkań, samorządowców z przedsiębiorcami z terenu Gminy Ryglice. Na spotkaniach, omawiane są różne zagadnienia związane z działalnością firm z naszego terenu i możliwościami jakie pojawiają się na rynku. Na pierwszym spotkaniu, pojawiły się przedstawiciele Tarnowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego oraz Pogórzanskiego Stowarzyszenia Rozwoju, prezentowali możliwości związane z finansowaniem rozwoju firm, z udziałem dotacji , preferencyjnych pożyczek i kredytów. TARR reprezentował Prezes Zarządu, Leszek Nowicki, który przedstawił kilka propozycji z oferty Funduszu Pożyczkowego i Poreczniowego, w tym Funduszu Pożyczkowego "Odbudowa i Rozwój", Funduszu "Pożyczkowo-Restrukturyzacyjnego" oraz Funduszu Poreczni Kredytowych "Małopolskie Inwestycje". Natomiast PSR, reprezentował Daniel Słowiak - Dyrektor Biura, który omówił możliwości aplikowania o dotacje dla przedsiębiorców oraz osób zatrudniających rozpocząć działalność gospodarczą.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach	Aktywizacja środowisk i osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania	2.2 Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie	Instrumentem aktywizacji społeczno zawodowej są prace społecznie użyteczne, które stanowią istotny element aktywnych form pomocy na rzecz osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, które nie uzyskują zasiłku dla bezrobotnych a korzystają ze świadczeń pomocy społecznej . W 2015 roku 5 osób wykonywało prace społecznie użyteczne. Prace były związane z wykonywaniem czynności opiekuńczych a także z pracami porządkowymi.

<p>wanie rodzin, promowani e rodzinny jako wartości</p> <p>2.3 Usprawnia nie i wsparanie systemu wsparci dla rodzin:</p> <p>psycholog i cznego, prawnego i socjalnego</p> <p>2.9 utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie</p>	<p>Uchwałą nr 2/347/10 z 15. X .2010 został powołany zespół interdyscyplinarny , który w 2015 roku miał 4 spotkania . W ramach spotkań zespołu interdyscyplinarnego omówiono przypadki rodzin w których dochodzi do przemocy oraz procedury postępowania poszczególnych instytucji w przypadku powięcia takich informacji. Omawiano tryb przekazywania informacji członkom zespołu interdyscyplinarnego w ramach procedury niebieskiej karty. Przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ryglicach został utworzony punkt informacji , wsparcia i pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie . W ramach punktu konsultacyjnego pracuje psycholog i terapeuta , pracownicy socjalni mają wyznaczone dyżury . Prawnik doradza porad . Poradnictwo prowadzone jest bezpłatnie. Odbyto 5 szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego w których udział wzięło 15 osób , szkolenia trwały 31 godzin.</p>
<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach</p> <p>2.Aktywizacja środowisk i osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie;</p> <p>4. Wzmacianie</p>	<p>2.2 wsparanie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, promowanie rodzinny jako wartości</p> <p>2.3 wsparanie rodzin</p> <p>Działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii, zgodnie „z art.41 ust.1 ustawy z dnia 26. X . 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciw działaniu alkoholizmu (Dz.U. Z 2007 r Nr. 70, poz. 473 ze zm.), i art.10 ust.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o przeciw działaniu narkomanii (Dz. U. 179 poz. 1485 z póź. zm.), realizowała Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach poprzez:</p> <p>I. Zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu realizowane poprzez :</p> <ol style="list-style-type: none"> dyżury instruktora terapii w punkcie konsultacyjnym(1 raz w tygodniu po dwie godziny) udzielającego pomocy osobą podejrzany o uzależnienie

działalność społeczności Gminy Ryglice	<p>mających trudności w wypełnianiu swoich obowiązków</p> <p>2.4 usprawnianie i wspieranie systemu wsparcia dla rodzin:</p> <p>dla psychologii cznego,</p> <p>prawnego i socjalnego</p> <p>2.5 wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie radzenia sobie z problemami marginalizacji i wykluczenia społecznego</p>	<p>od alkoholu, współuzależnionych, ofiarom przemocy oraz Dorosłym Dzieciom Alkoholików (DDA)</p> <p>a. liczba dyżurów 27</p> <p>b. liczba godzin na dyżurach 54</p> <p>c. liczba przyjętych zgłoszeń 38 w tym: a) osób uzależnionych od alkoholu 14, b) osób współuzależnionych 18, c) sprawcy przemocy 3, d) ofiary przemocy 5</p> <p>2. ilość osób systematycznie korzystających z pomocy instruktora terapii 7 w tym; a) uzależnionych od alkoholu 4, b) współuzależnionych 3, c) ofiary przemocy 3, d) sprawcy przemocy 4.</p> <p>II. Udzielanie rodziną w k których występują problemy alkoholowe pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie, realizowano poprzez;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. rozpatrzone 18 wniosków zgłoszonych do komisji, na których analizowano problemy osób podejrzanych o uzależnienie od alkoholu 2. przeprowadzono rozmowy z 18 osobami oraz 20 osobami współuzależnionymi , oraz 5 sprawcami przemocy. <p>7 osób skierowano na badania do biegłych z zakresu uzależnień w celu wydania opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu , 7 spraw w toku</p> <p>3. udzielono osobom współuzależnionym wsparcia i porad prawnych przez instruktora terapii w Punkcie Konsultacyjnym lub kierowaną na terapię do Poradni Uzależnień i Współuzależnień w Tarnowie lub klubów AA – 18</p> <p>III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwodzielenia narkomani , w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych .</p>
--	---	---

		<p>Wśród szkolnych działań prowadzone były następujące projekty;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Zespół Szkół w Lubczy – warsztaty pt "Poczucie własnej wartości" projekt „Książka łańcucha pokolenia”, działań profilaktyczne”Alkohol, papierosy, narkotyki-nie dziękuje wybieram zdrowie” 2) Szkoła Podstawowa Ryglice – działania profilaktyczne – lepiej zapobiegać niż leczyć 3) Publiczne Gimnazjum w Ryglicach – bieg profilaktyczny „Wybierz dobrze wygraj zdrowie”, propagowanie informacji o zagrożeniach „Gimnazjalna profilaktyka w pigulce” 4) Publiczne Przedszkole w Ryglicach realizacja programu profilaktycznego „Zdrowy i bezpieczny przedszkolak”, organizacja festynu rodzinnego. 5. Szkoła Podstawowa w Kowalowej – wyjazd na basen, „Postaw na rodzinę” - czwartkowe spotkania z rodziną 6) Zespół Szkolno -Przedszkolny w Zalasowej - Szkolne dni przeciw przemocy , spektakl profilaktyczny „Pętla zdarzeń”. I wielki Turniej Małych Talentów , w ramach kampanii Postaw na Rodzinę realizacja programu „Rodzina ostoja q Polskości” oraz „Godność człowieka” 7) Młodzieżowa Rada Miejska w Ryglicach - program profilaktyczno wychowawczy „Eksplozja kolorów” 8) Ośrodek Kultury w Ryglicach oraz Filie w Zalasowej i w Lubczy – program profilaktyczno wychowawczy „Jesteśmy bezpieczni” 9) Klub sportowy „KS Ryglice”- dzień dziecka na sportowo , pozalekcyjne zajęcia sportowe – jako element oddziaływań profilaktycznych 10) Stowarzyszenie „Koło Państwowej Rygliczanki” - spotkanie z okazji Dnia Matki oraz „Na Brzankę marsz” 11) Stowarzyszenia Przyjaźni Dzieciom – Przyjaźni Szkoły – program profilaktyczny „To co w życiu najważniejsze”
2.9 utrzymanie i rozwój gminnego systemu, przeciwdziałania przemocy rodzinie		
4.1 zmniejszanie przyzwolenia społecznego o na podlego i uzależnieniu a		
4.2 wskazanie pozytywnych wzorców		
4.3 zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu		
4.4 wspieranie rodziny w roli		

	wychowaw czej	<p>IV. Współdziaływanie instytucji oraz osób fizycznych w celu rozwijających problemów alkoholowych realizowane poprzez;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zakupiono łącznie 1200 ulotek i 30 plakatów, które przekazywane były do szkół , punktu konsultacyjnego , instytucji i Ośrodków Zdrowia . 2) Udostępnianie adresów poradni, instytucji ich numerów telefonów wspomagających osoby potrzebujące pomocy w sytuacji zagrożeń 3) Finansowano badania osób w zakresie uzależnienia od alkoholu przez biegłego sądowego - 7 osób, <p>3) Motywowanie osoby uzależnione od alkoholu i podejrzane o uzależnienie o dobrowolne leczenia odwykowego.</p> <p>V. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określone w art. 13 i 15 ustawy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dokonano 15 przeglądów lokalni na okoliczność wydania postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych, dotyczących miejsc i warunków sprzedaży napojów alkoholowych. 2) Na 14 posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozpatrzone 21 wniosków o wydanie postanowień na sprzedaż napojów alkoholowych w tym 12 jednorazowych. 	<p>W celu realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin, wynikających z ustawy o wspieraniu rodzin i pieczęi zastępczej z 9 czerwca 2011 w tutejszym Ośrodku Pomocy Społecznej pracuje asystent rodzinny . W 2015 roku asystent rodzinny pracował z 8 rodzinami , za ich zgódą w miejscu zamieszkania. Celem pracy asystenta jest wsparcie rodzin destrukcyjnych w przezwyciężaniu codziennych trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Doprzewadzenie do osiągnięcia stabilizacji życiowej rodzin, aby dzieci uniknęły umieszczenia w placówkach opiekuńczych i rodzinach następczych . Asystent rodzinny prowadzi pracę z rodziną z aktywnym udziałem rodzinny motywując ja do aktywnego współdziałania w realizacji planów pracy z rodziną. Prac z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.</p>
--	------------------	---	--

Gmina Ryglice Urząd Miejski w Ryglicach	<p>1. Aktywizacja zawodowa społeczna mieszkańców</p> <p>2. Aktywizacja środowisk i osób zmarginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie</p> <p>3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości</p> <p>4. Wzmocnienie działań integrujących społeczeństwo Gminy Ryglice</p>	<p>1.8 pogłębiania zarazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej</p> <p>2.2 wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodzinny, promowanie rodzinny jako wartości 3.7 aktywizacji działań służących wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych,</p>	<p>W 2015 roku realizowano projekt „Jeszcze w zielone gramy” w Ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020.</p> <p>Projekt realizowany był w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Rodziców i Opiekunów Dzieci Niepełnosprawnych „Nasze Dzieci”.</p> <p>Celem głównym projektu było zapobieganie marginalizacji społecznej osób które ukończyły sześćdziesiąt lat.</p> <p>Cele szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost wiedzy dla 136 uczestników z dziedziny kulinarnej 2. Wzrost wiedzy dla 136 uczestników na temat zdrowia i schorzeń wieku podeszłego. 3. Rozrywka i wypoczynek dla 136 uczestników, integracja w ramach tego pokolenia <p>W ramach projektu odbyły się działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) <u>Zajęcia kulinarne</u> – prowadzone były przez P. Stanisławę Zelek w trzech grupach w Zalasowej w Ryglicach i w Lubcza. Celem było przekazanie uczestnikom wiedzy praktycznej, przygotowania i podawania potraw. 2) Spotkania z psychologiem ;zajęcia prowadzone były przez Paną Benadtę Kogut. Zajęcia prowadzone były w trzech grupach Ryglice,Zalasowa ,Lubcza . Zajęcia z psychologiem dotyczyły problemów psychologicznych związanych ze starzeniem się i sposobami radzenia sobie z nim. 3) Spotkanie lekarzem geriatra zgromadzili wszystkich uczestników w „Palacu pod dębami” . Lekarz geriatra dr.Alicja Klich-Raczka wyjaśniała proces starzenia się, zmiany zachodzące w organizmie . 4) Spotkania z Panem Jerzym Świtkiem i Ryszardem Zaprzalką przybliżyły regionu galicyjskiego .
---	---	---	---

		uczestnikom świata filmu i teatru. Osoby biorące udział w projekcje pięciokrotnie wyjeżdżały do : 2 wyjazdy do kina do Tuchowa , 2 wyjazdy do Teatru do Krakowa, oraz dwudniowa wycieczka do Oświęcimia.
	4.6 promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe	W 2015 roku działały dwa Kluby Seniora w Ryglicach i w Zalasowej , w których uczestniczy 65 osób , Uczestnikami Klubów są osoby starsze z terenu Gminy Ryglice . Głównym celem Klubów Seniora jest aktywizacja i integracja osób starszych., a najważniejsze zadanie to tworzenie nowych więzi społecznych. Uczestnicy Klubów Seniora organizują zajęcia usprawniające, manualne, edukacyjne z zakresu bezpieczeństwa . W czasie spotkań wymieniają się swoimi doświadczeniami.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	3.2 poprawa i rozwój opieki nad osobami starszymi, niepełnosprawnymi, przewlekle chorymi, niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczeństwa i lokalnej na miarę swoich możliwości.	Osobom samotnym , które z powodu wieku , choroby lub innych przyczyn wymagających pomocy innych osób a są ich pozbawione Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ryglice świadczy usługi opiekuńcze. W 2015 roku ta forma pomocy objęte było 18 osób. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych , codzienną opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W ramach wykonywanych usług opiekuńczych są zatrudnione 2 opiekunki. Gminy Ośrodek Pomocy Społecznej w 2015 roku nie prowadził specjalistycznych usług opiekuńczych. W przypadku osób , które wymagają całodobowej opieki , a niemożliwym jest zapewnienie w miejscu zamieszkania , osoby te umieszczone są w Domu Pomocy Społecznej – stan na 31 grudnia 2015 roku 24 osoby .
Ośrodek Kultury w Ryglicach	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców; 4. Wzmocnienie działań integrujących	1.8. pogłębianie a zarazem pobudzenie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej, 1.9. wspieranie Aktywność człowieka oraz jego przynależność zaczyna się wtedy gdy mieszkańcy czują się odpowiedzialni za gminę i mogą powiedzieć ja tu mieszkam. Niezbędnym jest pobudzanie świadomości przywiązanie do wspólnoty gminnej. Ośrodek Kultury w Ryglicach poprzez swoje działania wspiera aktywność mieszkańców. Wielu z nich uczestniczy w organizowanych

<p>społeczność gminy Ryglice</p> <p>aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej</p> <p>1.1. popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych</p> <p>4.3. zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym</p> <p>4.5. zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym</p> <p>4.6. promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe</p>	<p>warsztatach artystycznych, kołach zainteresowań, kołach rękozjela ludowego Mieszkańcy uczestniczą w konkursach lokalnych i ponadlokalnych, wystawach twórczości ludowej nie tylko na terenie gminy ale reprezentują gminę w powiecie, województwie. Uczestnictwo przyczynia się do zdobycia nowych doświadczeń, umiejętności i sprawności. Podjęte działania.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Przegląd Widowisk Kolędniczych w Kolbuszowej. • Małopolski Przegląd Grup Kolędniczych „O Lipnicką Gwiazdę” w Lipnicy Murowanej. • Ogólnopolski Konkurs Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej • Regionalny Konkurs „Na Pisankę Ludową i Plastykę Obrzędową – Tarnów • Przegląd Zespołów Regionalnych, Kapel, Instrumentalistów, Grup Śpiewaczych i Śpiewaków Ludowych „Krakowski Wianek” – Szczurowa • Przegląd Dziecięcych Zespołów Folklorystycznych Regionu Krakowskiego • Powiatowy Przegląd Więźnic Dożynkowego • Małopolski Konkurs Więźnic Dożynkowego • Ogólnopolskie Konfrontacje Kapel Ludowych i Zespołów Śpiewaczych - Dębica • Małopolski Festiwal Orkiestr Dętych „Echo Trombity” – Nowy Sącz • Międzynarodowa Wystawa Rolnicza w Nawojowej itp.
<p>Ośrodek Kultury w Ryglicach</p> <p>3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości;</p> <p>4. wzmacnienie</p>	<p>Wzmacnianie więzi międzypokoleniowej:</p> <p>Wykorzystanie istniejącej infrastruktury społecznej dla tworzenia i rozwoju przyjaznych, łatwo dostępnych przestrzeni do spotkań międzypokoleniowych i wymiany doświadczeń dla osób młodych i starszych.</p> <p>Imprezy rekreacyjne, plenerowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spotkania Jasiekowo – Kolejnicze • Święty Walenty - tradycje lubeckie • Ryglicka Parada Orkiestr Dętych o Puchar Burmistrza Ryglic • Koncert Finałowy Piosenki Religijnej • Sobótkowe Święto Młodości

	<p>działania integrujących społeczeństwi gminy Ryglice</p> <p>charakterze sportowo-rekreacyjno – kulturalnym</p> <p>4.6. promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe</p> <ul style="list-style-type: none"> •Dożynki Gminy Ryglice w Joninach •Festiwal Kultury Pogórzanej •Spotkania integracyjne: •Babski Comber •Jubileusz zespołu ludowego „Załasowioki” i grupy „Z za lasu” •Maraton Fitness •Zespoły, grupy międzypokoleniowe: •Młodzieżowa Orkiestra Dęta •Kapela ludowa „Załasowioki” •Grupa śpiewacza „Z za lasu” •Kapela ludowa „W Kuźni u Kowala” •Grupa teatralna „Lubcoki” •Grupa teatralna w Ryglicach •Koło Rekodziela Artystycznego <p>Ośrodek Kultury w Ryglicach promuje działania poprzez publikacje na stronach internetowych oraz facebook. w gazecie lokalnej „W Pasmie Brzanki” Docieramy do odbiorców poprzez plakaty, zaproszenia, ulotki, e-mail.</p> <p>Ośrodek Kultury w Ryglicach prowadzi również zajęcia dla dzieci i młodzieży. W doborze form zajęć staramy się zaspokoić potrzeby twórczej aktywności poprzez rozbudzenie i zainteresowanie np. plastyką, muzyką, śpiewem, tańcem, nauka gry na instrumentach, teatrem, obrzędami, tradycją.</p>
--	---

Realizator projektów i programów: Środowiskowy Dom Samopomocy w Ryglicach

**Cel strategiczny:
Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców**

- 1.1. aktywizacja osób bezrobotnych, także niepełnosprawnych
- 1.9. wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej
- 1.10. promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu.

**Cel strategiczny:
Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla
aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości**

- 3.2. poprawa i rozwój opieki nad osobami starszymi, przewlekle chorymi i niepełnoprawnymi
- 3.5. wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- 3.6. integracja i aktywizowanie lokalnego środowiska w zakresie promowania i wspierania samopomocowych form działania
- 3.7. aktywizacja działań służących wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych
- 3.8. zwiększenie dostępu do lekarzy specjalistów

**Cel strategiczny:
Wzmocnienie działań integrujących społeczność Gminy Ryglice**

- 4.5. zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno-kulturalnym

Charakterystyka realizowanych projektów/programów.

W 2015 r. ŚDS prowadził działalność statutową, rozszerzoną o organizację imprez o różnym charakterze skierowanych dla osób, będących podopiecznymi placówki oraz ich rodzin. Ta forma działalności ma na celu zintegrowanie grup społecznych, uwrażliwienie osób korzystających z pomocy na trudną sytuację innych ludzi, stopniowe odchodzenie od instytucjonalnego charakteru ŚDS na rzecz pracy ze środowiskiem lokalnym.

Ideą pomocy społecznej jest stworzenie takich warunków jednostkom i grupom społecznym, aby te mogły same znaleźć rozwiązanie swoich problemów. Nie jest możliwe rozwiązanie trudnej sytuacji życiowej osoby bez jej aktywnego współuczestnictwa.

W roku 2015 ŚDS był organizatorem i współorganizatorem wielu imprez, których uczestnikami byli mieszkańcy naszej gminy, będący w najtrudniejszej sytuacji życiowej:

Podjęte działania: imprezy, wyjazdy oraz dodatkowe zajęcia zorganizowane w ŚDS Ryglice w 2015 r.

1. Wspólne kolędowanie .
2. Występy teatralne.
3. Wyjazd do teatru.
4. Wyjazd do kina.
5. Udział w zawodach wspinaczkowych.
6. Udział w Małopolskich Dniach Osób Niepełnosprawnych Subregionu Tarnowskiego.
7. Udział w spotkaniu integracyjnym w Nowodworzu.
8. Wyjazd na odpust do Tuchowa.
9. Konkurs tańca.
10. Wyjścia do galerii Ośrodka Kultury w Ryglicach.
11. Zorganizowanie spotkania wielkanocnego dla 30 osób.
12. Zorganizowanie Dnia Matki i Ojca.
13. Udział ŚDS w Majówce w Stróżach.
14. Spotkanie z aktorami krakowskimi dla uczestników ŚDS.
15. Zorganizowanie kiermaszu prac Uczestników ŚDS.
16. Wyjazd na turnus do Krynic Morskiej.
17. Wspólne grillowanie
18. Zorganizowanie V Przeglądu Twórczości Plastycznej Środowiskowych Domów Samopomocy dla 90 osób
19. Zorganizowanie zabawy andrzejkowej dla 60 osób.
20. Przygotowanie wspólnie z wolontariatem z Publicznego Gimnazjum w Ryglicach spotkania mikołajkowego.
21. Zorganizowanie spotkania opłatkowego dla 60 osób.
22. Całoroczne konsultacje psychologiczne, psychiatryczne, działania nakierowane na wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy podejmuje działania polegające na rehabilitacji osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi, pomoc w aktywnym udziale w życiu społecznym, rozwijanie zainteresowań, indywidualnych uzdolnień poprzez udział w różnorodnych zajęciach, tworzenie warunków w których będą mogli realizować potrzeby samorealizacji, rekreacyjno-kulturowe, religijne, towarzyskie, podtrzymywanie efektów terapeutycznych oraz namiastkę pracy zawodowej poprzez terapię zajęciową.

Duże znaczenie dla sytuacji osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi ma rodzina oraz środowisko lokalne.

Celem ŚDS-u jest podejmowanie inicjatyw mających wywarzyć pozytywny wpływ na sytuację osób niepełnosprawnych z zaburzeniami psychicznymi. Osiągnąć to można poprzez działania, które poprawią społeczne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, działania na rzecz integracji i akceptacji tych osób w środowisku lokalnym oraz propagowanie tolerancji dla ich odmienności.

Rezultaty podjętych działań to poprawa stanu zdrowia osób objętych rehabilitacją, zwiększenie ilości kontaktów społecznych, uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych wpływa pozytywnie na społeczne funkcjonowanie, zwiększenie zdolności komunikacyjnych, samooceny, nawiązanie nowych znajomości, poznanie ciekawych form spędzania czasu wolnego, zadowolenie rodzin i opiekunów osób niepełnosprawnych.

Zadania realizowane w ŚDS Ryglice:

- integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnych,

- poszukiwanie form zwiększających aktywność życiową osób niepełnosprawnych,
- rozwijanie umiejętności społecznych – samoobsługa, zaradność życiowa, nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktów, kształtowanie samodzielności myślenia, działania,
- poprawa sprawności funkcjonowania w codziennym życiu w miejscu zamieszkania, w ŚDS oraz w środowisku lokalnym,
- tworzenie warunków, w których uczestnicy będą mogli realizować potrzeby: bytowe, samorealizacji, rekreacyjno-kulturowe, religijne, towarzyskie i inne,
- profilaktyka w zakresie zdrowia psychicznego, wzmacnianie samokontroli, stosowania zaleceń terapeutycznych, systematyczne zażywanie leków, udział w różnych formach terapii,
- umożliwienie rozwoju kulturalnego i osobowości uczestników,
- inspirowanie powstania grup wsparcia i wzmacnianie więzi społecznych w środowisku.

W zakresie działalności psychologicznej prowadzone były zajęcia dotyczące psychoterapii z uczestnikami - z rozwiązywania problemów osobistych, stymulowaniu rozwoju emocjonalnego i społecznego, profilaktyki uzależnień, interwencji w sytuacjach konfliktowych pomiędzy uczestnikami, konsultacje z terapeutami w sprawach dotyczących uczestników, ćwiczenia zachowań interpersonalnych i adekwatnego wyrażania swoich uczuć, integracji grupy w zakresie inicjatyw samopomocowych. Poradnictwo psychologiczne: konsultacje psychologiczne, psychiatryczne, ocena stanu psychicznego, terapia indywidualna, terapia podtrzymująca, trening zachowań, psychoedukacja, rehabilitacja społeczna, która wynika z indywidualnego planu terapeutycznego.

W ramach profilaktyki zdrowotnej odbyło się szereg treningów i spotkań indywidualnych i grupowych dotyczących tematyki związanej z higieną osobistą uczestników z treningiem praktycznym, zdrowym odżywianiem, chorobami zakaźnymi i szczepieniami ochronnymi, zdrowym stylem życia, zapobieganiem wypadkom. Opieka pielęgniarska to również wizyty u lekarzy, edukacja zdrowotna, pomiary parametrów życiowych, współpraca z rodziną, działania nakierowane na wsparcie osób z niepełnosprawnością intelektualną, poprawa higieny jamy ustnej, prewencja chorób układu krążenia, możliwość wczesnego wykrywania wybranych czynników ryzyka chorób układu krążenia, tj. nadciśnienia tętniczego, nadwagi, promowanie zdrowego stylu życia, zdrowe postawy, bezpieczne zachowania, zapoznanie uczestników ze sposobami umacniania zdrowia.

Zadania realizowane przez szkoły

Szkoła Podstawowa w Bistuszowej	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców	<p>1.7. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców obszaru nt. pomocy społecznej:</p> <p>1.8. Pogłębianie zarazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej:</p> <p>1.9. Wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej:</p> <p>1.10. Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie rodziców z pedagogiem, logopeda, policjantem poświęcone przemocy w rodzinie i instytucjom udzielającym pomocy, - rozmieszczenie na terenie szkoły informacji i ulotek <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie uroczystości patriotycznych na terenie szkoły - udział w uroczystościach gminnych, - współpraca przy organizowaniu obchodów nadania szkole imienia <ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie festynu rodzinnego, Dnia Seniora, Koncertu kolęd i pastorałek, Kiermaszu charytatywnego <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek i rajdów - udział uczniów w zajęciach sportowych - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach, realizacja programu profilaktyki szkoły i programu wychowawczego szkoły - realizacja projektu Szkoła Promująca Zdrowie, otrzymanie Certyfikatu Szkoły Promującej Zdrowie - realizacja programu Owoce i mleko w szkole - realizacja programu Mam kota na punkcie mleka - współpraca z OŚP Jurka Owsiaka – udział w akcjach szkoleniowych z udzielania pierwszej pomocy i różnych konkursach - realizacja programu Czyste powietrze, Nie pal przy mnie proszę, Podejmij decyzję, Walka z rakiem, cukrzycą - objęcie fluoryzacją wszystkich uczniów szkoły.
---------------------------------	--	--	--

		<p>1.11. Popieranie działań społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:</p> <p>2.2. Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodzin, promowanie rodzin jako wartości:</p> <p>2.3. Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu obowiązków:</p> <p>2. Aktywizacja środowisk i osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach charytatywnych - udział uczniów w lokalnych uroczystościach <ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu Poczytaj mi mamo, tato wspólnie rozwijany problemów wychowawczych uczniów <ul style="list-style-type: none"> - spotkania z rodzicami – konsultacje, możliwość zadawania trudnych pytań i szukanie dobrych rozwijań - organizowanie prelekcji do rodziców - współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach, udział w zespole interdyscyplinarnym <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - dożywianie dzieci mających trudną sytuację materialną - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych - dofinansowanie kosztów wycieczek - organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dodatkowych zajęć dla uczniów, opieki na świetlicy szkolnej <ul style="list-style-type: none"> - udział w projekcie „Przeciw przemocy” prowadzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - udział w szkoleniach organizowanych przez Kuratorium, - korzystanie z programów edukacyjnych
Szkoła Podstawowa w Bistuszowej		<p>2.4. Usprawnianie i wspieranie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego:</p> <p>2.5. Wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie radzenia sobie z problemami marginalizacji i</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - dożywianie dzieci mających trudną sytuację materialną - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych - dofinansowanie kosztów wycieczek - organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej, dodatkowych zajęć dla uczniów, opieki na świetlicy szkolnej <ul style="list-style-type: none"> - udział w projekcie „Przeciw przemocy” prowadzonym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, - udział w szkoleniach organizowanych przez Kuratorium, - korzystanie z programów edukacyjnych

	wykluczenia społecznego związanych z patologiami:	
2.9. Utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	2.9. Utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- udział dyrektora w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Szkoła Podstawowa w Bistuszowej	3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości	<p>3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi:</p> <p>3.5. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu:</p>
Szkoła Podstawowa w Bistuszowej	4. Wzmocnienie działań integrujących społeczność Gminy Ryglice	<p>4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nalogi i uzależnienia:</p> <p>4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:</p> <p>4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:</p> <p>4.4. Wspieranie</p>

	rodziny w wychowawczej:	roli
4.5.	Zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno-kulturalnym:	<p>- organizowanie kółek zainteresowań, zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeów</p> <p>- organizowanie i udział uczniów w różnych konkursach edukacyjnych</p> <p>- realizacja projektów edukacyjnych, udział uczniów w warsztatach edukacyjnych</p>
4.6.	Promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe:	<p>- organizowanie uroczystości pod tytułem <i>Zaduma patriotyczna</i></p> <p>- spotkanie z żołnierzem AK</p> <p>- Dzień Rodziny, Dzień Seniora, Dzień Babci i Dziadka</p>

Realizator	Cel strategiczny	Cel szczegółowy	Charakterystyka działania
Szkoła Podstawowa w Ryglicach	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców	1.7. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców nt. obszaru pomocy społecznej:	<p>- spotkanie rodziców z psychologiem poświęcone przemocy w rodzinie i instytucjom udzielającym pomocy</p>
		1.8. Pogłębianie a zarazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej:	<p>- organizowanie uroczystości patriotycznych</p> <p>- udział w uroczystościach gminnych, współpraca przy organizowaniu obchodów 15-lecia odzyskania praw miejskich,</p> <p>- organizowanie konkursów wiedzowych, plastycznych i literackich ph.: <i>Moja mała ojczyzna – Ryglice.</i></p>
		1.9. Wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej:	<p>- organizowanie festynu rodzinnego,</p> <p>- organizowanie środowiskowego Dnia Seniora, wieczornic patriotycznych, wieczorów poezji.</p>
		1.10. Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie	<p>- realizacja projektu Szkoła Promująca Zdrowie,</p> <p>- realizacja w ramach europejskiego kodeksu walki z rakiem,</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - postaw sprzyjających temu zachowaniu: 	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek i rajdów - udział uczniów w zajęciach sportowych - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach - realizacja programów: owoce w szkole, szklanka mleka - objęcie fluoryzacją wszystkich uczniów szkoły.
	1.11. Popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach charytatywnych - udział uczniów w lokalnych uroczystościach 	
Szkoła Podstawowa w Ryglicach	2. Aktywizacja środowisk i osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie	<p>2.2. Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, promowanie rodziny jako wartości:</p> <p>2.3. Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu obowiązków:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w ogólnopolskich akcjach wspierających rodzinę
			<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z rodzicami - konsultacje - przeprowadzanie wizyt domowych - współpraca ze świętlicą środowiskową – pośredniczenie w kwalifikacji dzieci do udziału w zajęciach w świętlicy - współpraca z Sądem Rejonowym - Wydział Rodzinny i Nieletnich, - współpraca z kuratorami społecznymi - współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, Policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach
		2.4. Usprawnianie i wsparcie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego:	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin (np. pracownikami socjalnymi, terapeutami uzależnień) - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych
		2.5. Wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie	<ul style="list-style-type: none"> - udział w konferencji "Pomoc dziecku krzywdzonemu - perspektywa psychologiczna oraz współdziałanie służb na rzecz dziecka krzywdzonego" - organizowanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach

	radzenia sobie z problemami marginalizacji i wykluczenia społecznego związanych z patologiami:	- oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowie - realizacja programu Szkoła Równego Traktowania
	2.9. Utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	- udział pedagoga w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Szkoła Podstawowa w Ryglicach	3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekłe chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości	<p>3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi:</p> <p>3.5. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu:</p> <p>3.7. Aktywizacja działań służących wzmacnianiu więzi międzypokoleniowych:</p>
Szkoła Podstawowa w Ryglicach	4. Wzmocnienie działań integrujących społeczność Gminy Ryglice	<p>4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nalogi i uzależnienia:</p> <p>4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:</p> <p>4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:</p>

		<p>4.4. Wspieranie rodziny w roli wychowawczej:</p> <p>4.5. Zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo- rekreacyjno- kulturalnym:</p> <p>4.6. Promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe: Cel szczegółowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców - organizowanie kółek zainteresowań, zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeów - organizowanie i udział uczniów w różnych konkursach edukacyjnych - realizacja projektów edukacyjnych, udział uczniów w warsztatach edukacyjnych - organizowanie środowiskowych uroczystości patriotycznych, wizytorów poezji.
		Charakterystyka działania	
		1.8. pogłębianie a razem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej,	<p>W ramach ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” zorganizowano cykl spotkań pt „Postaw na Rodzinę - czwartkowe spotkania rodzinne w Szkole Podstawowej w Kowalowej”. Tematyka dotyczyła; dekorowania kwiatów, wspólnego patriotycznego śpiewania, robienia kartek niepodległościowych, szydełkowania, zdobienia tego projektu warsztaty z dietetykiem i instruktorem carvingu (dekorowania owoców) oraz rodzinnyandrzejkowy turniej tenisa stołowego.</p>
		1.9. Wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej	<p>Zorganizowanie festynu rodzinnego – majówka w Kowalowej.</p>
		1.10. Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu:	<p>Realizacja działań ujętych w ramach Sieci Szkół Promujących Zdrowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek i rajdów - udział uczniów w konkursach profilaktycznych - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach

	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania uczniów i rodziców z dietetykiem, psychologiem - prelekcje na temat zdrowego odżywiania się - zorganizowanie, - realizacja programu 5 porcji owoców i warzyw lub soku, - realizacja programu „Nie pal przy mnie, proszę” - objęcie fluoryzacją wszystkich uczniów szkoły.
1.11. Popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:	<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach charytatywnych: Góra Grosza, zbórka na hospicjum, skarbonka caritasu - udział uczniów w lokalnych uroczystościach - organizowanie Dnia Babci i Dziadzia
2.3. Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu obowiązków:	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, Policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tuchowie, - współpraca z asystentem przydzielonym z GOPS-u dla 2 rodzin, - prowadzenie zajęć świątecznych opieka i pomoc dzieciom potrzebującym, - pomoc w dożywianiu dzieci, organizacja obiadów, z inicjatywy dyrektora 2 wnioski o dożywianie,

	<p>2.4. Usprawnianie i wsparcie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin (np. pracownikami socjalnymi, terapeutami uzależnień) - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych, - prowadzenie pomocy w zakupie podręczników „Wyprawka Szkolna”
3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi:	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych - organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych
4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nalicgi i uzależnienia:	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze na temat skutków siegania po substancje uzależniające, - omawianie problematyki uzależnień na lekcjach wychowawczych
4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawienia teatralne – profilaktyczne dla uczniów
4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie różnorodnych kółek zainteresowań i kółek przedmiotowych - wycieczki szkolne
4.4. Wspieranie rodzinny w roli wychowawczej:	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców

Realizator	Cel strategiczny	Cel szczegółowy	Charakterystyka działania
Publiczne Gimnazjum w Ryglicach	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców	<p>1.8. Pogłębianie a zarazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej:</p> <p>1.9. Wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej</p> <p>1.10. Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie uroczystości patriotycznych; - udział w Marszu Niepodległościowym; - wybory do Młodzieżowej Rady Gminy; - organizowanie festynu rodzinnego „Rodzinna Majówka”; - organizowanie Dnia Seniora; - organizowanie wycieczek i rajdów; - udział uczniów w zajęciach sportowych; - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach; - spotkania uczniów i rodziców z dyplomowaną położoną poświęcone higienie i zdrowiu w okresie dojrzewania; - udział uczniów w szkolnym konkursie profilaktycznym; - organizowanie obchodów: Światowego Dnia bez Papierosa, Światowego

		Dnia Rzucania Palenia Tylionu; - warsztaty profilaktyczne dot. uzależnienia od dopalaczy, alkoholu i napojów energetyzujących; - zorganizowanie Dnia Zdrowia połączonego z ogólnopolską akcją „Żyj smacznie i zdrowo”;
1.11. Popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:	2.2. Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, promowanie rodziny jako wartości:	- udział w akcjach charytatywnych; - udział uczniów w lokalnych uroczystościach patriotycznych;
2.2. Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodziny, promowanie rodziny jako wartości:	2.3. Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu obowiązków:	- zorganizowanie festynu rodzinnego „Rodzinna Majówka”; - udział rodziców w uroczystościach szkolnych;
2. Aktywizacja środowisk i osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w społeczeństwie	2.4. Usprawnianie i wspieranie systemu wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego:	- spotkania z rodzicami – konsultacje, rozmowy; - przeprowadzanie wizyt domowych; - współpraca z Sądem Rejonowym - Wydział Rodzinny i Nieletnich, współpracą z kuratorami społecznymi; - współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, Policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach;
Publiczne Gimnazjum w Ryglicach	2.5. Wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie	- organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej; - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin (np. pracownikami socjalnymi, terapeutami uzależnień); - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych;
		- udział w projekcie „Rappedagogia” zorganizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach; - gazetki ścienne dot. agresji i przemocy; - audycje radiowe nt. agresji i przemocy oraz Światowego Dnia Praw

	radzenia sobie z problemami marginalizacji i wykluczenia społecznego związanego z patologiami:	Człowieka;
	2.9. Utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	<ul style="list-style-type: none"> - udział pedagoga w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie; - udział pracowników szkoły w szkoleniach i konferencjach organizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach;
Publiczne Gimnazjum w Ryglicach	3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi:	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych; - organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych; - prowadzenie zajęć rewalidacyjnych; - organizacja nauczania indywidualnego;
Publiczne Gimnazjum w Ryglicach	3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości	<p>3.5. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działalność Szkolnego Koła Caritas; - udział w kampanii na rzecz walki z nowotworami; - zapraszanie uczniów niepełnosprawnych objętych nauczaniem indywidualnym i ich rodziców na uroczystości szkolne i klasowe; - udział w akcji charytatywnej na rzecz Tarnowskiego Hospicjum Domowego „Pola nadziei”; <p>4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na natogę i uzależnienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozmowy wychowawców, pedagoga z uczniami na temat skutków sięgania po substancje uzależniające; - omawianie problematyki uzależnień na lekcjach wychowawczych; - podejmowanie interwencji w sytuacji siegania przez ucznia po alkohol lub papierosy; <p>4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prezentacja filmów DVD poruszających problematykę uzależnień; - udział uczniów w zajęciach profilaktycznych „Rappedagogia” zorganizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach;

społeczność Gminy Ryglice	4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:	- udział uczniów w szkolnym konkursie profilaktycznym; - warsztaty profilaktyczne z ratownikiem medycznym dot. dopalaczy, narkotyków, alkoholu i napojów energetycznych;
	4.4. Wspieranie rodzin w roli wychowawczej:	- organizowanie różnorodnych kółek zainteresowań i kółek przedmiotowych; - wycieczki szkolne; - wyjazdy do kina i teatru;
	4.5. Zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno-kulturalnym:	- spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców; - indywidualne rozmowy wychowawców i pedagoga z rodzicami;
	4.6. Promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe:	- organizowanie kółek zainteresowań, zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeów; - działalność szkolnego radia; - organizowanie i udział uczniów w różnych konkursach; - realizacja projektów edukacyjnych, udział uczniów w warsztatach edukacyjnych, - zorganizowanie uroczystości pod tytułem „Jesienna zaduma patriotyczna”; - zorganizowanie „Dnia Babci i Dziadka”; - zorganizowanie Festynu Rodzinnego;
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zalasowej	1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców nt. obszaru pomocy społecznej:	<p>1.7. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców nt. obszaru pomocy społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie rodziców z psychologiem i pedagogiem z PPPP poświęcone przemocy w rodzinie i instytucjom udzielającym pomocy - współpraca z GOPS w Ryglicach – akcja informacyjna, rozdawanie ulotek, rozwieszanie plakatów informujących itp. <p>1.8. Pogłębianie a zarazem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnoty gminnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie uroczystości patriotycznych - współpraca z Centrum Edukacji Obywatelskiej (organizowanie wyborów)

	1.9. aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej	Wspieranie	- organizowanie imprez środowiskowych, m.in.: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Rodziny, Turnieje sportowe z udziałem absolwentów itp.
1.10.	Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie sprzyjających temu zachowania:	Promocja	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie wycieczek klasowych i szkolnych - udział uczniów w zajęciach sportowych - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach - spotkania uczniów i rodziców z dyplomowaną polonią poświęcone higienie i zdrowiu w okresie dojrzewania - przygotowanie i rozprowadzenie wśród rodziców ulotek na temat bezpieczeństwa dzieci na drodze oraz na temat napojów energetycznych - działań związane z projektem „Szkoła Promująca Zdrowie” - objęcie uczniów programami „Owoce w szkole” i „Mleko w szkole” - udział uczniów w konkursie „Trzymaj Formę” - objęcie fluoryzacją wszystkich uczniów szkoły.
1.11.	Popieranie działalności lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:		<ul style="list-style-type: none"> - udział w akcjach charytatywnych „Murzynek”, „Góra Grosza” itp - udział uczniów bądź delegacji uczniów z Pocztu Sztandarowego w lokalnych uroczystościach (Święto Niepodległości, rocznice itp)
2.2.	Wspieranie działań mających na celu prawidłowe funkcjonowanie rodzin, promowanie rodzin jako wartości:	Wspieranie	<ul style="list-style-type: none"> - udział w ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę”
2.4.	Usprawnianie i wsparcie systemu		<ul style="list-style-type: none"> - Współpraca z Zespołem ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy GOPS (udział pedagoga szkolnego w pracach grupy roboczej w

	wsparcia rodziny: psychologicznego, prawnego, socjalnego:	2.5. Wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie radzenia sobie z problemami marginalizacji i wykluczenia społecznego związanych z patologiami:	ramach procedury Niebieskiej Karty) -organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin - zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych
	2.9. Utrzymanie i rozwój gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:	3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi:	- udział pedagoga w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
	3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości	3.5. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, chorych i starszych i ich przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu:	- prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych - organizowanie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych - prowadzenie zajęć rewaliacyjnych i wczesnego wspomagania rozwoju dziecka
	4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nalogi i uzależnienia:		- działalność Szkolnego Koła Caritas - udział w kampanii na rzecz walki z nowotworami - aktywizowanie uczniów niepełnosprawnych objętych nauczaniem specjalnym do integrowania się ze środowiskiem szkolnym i rówieśniczym

		wśród młodzieży, dopalaczy, budowania relacji z młodym człowiekiem i przemocą w rodzinie
4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:		- przedstawienia teatralne – profilaktyczne dla uczniów
4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie różnorodnych kółek zainteresowań i kółek przedmiotowych - wycieczki szkolne
4.4. Wspieranie rodzin w roli wychowawczej:		- spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców
4.5. Zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo- rekreacyjno- kulturalnym:		<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie kółek zainteresowań, zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, filharmonii - organizowanie i udział uczniów w różnych konkursach - realizacja projektów edukacyjnych, udział uczniów w warsztatach edukacyjnych
4.6. Promocja działań integrujących pokolenia i wzmacniających więzi międzypokoleniowe:		<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie uroczystości patriotycznej

Realizator	Cel strategiczny	Cel szczegółowy	Charakterystyka działania
Szkoła Podstawowa w Kowaleowej	<p>1. Aktywizacja zawodowa i społeczna mieszkańców</p> <p>1.8. pogłębianie a razem pobudzanie świadomości przynależności do wspólnego gminnej,</p> <p>1.9. wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej,</p>	<p>W ramach ogólnopolskiej kampanii „Postaw na rodzinę” zorganizowano cykl spotkań pt „Postaw na Rodzinę - czwartkowe spotkania rodzinne w Szkole Podstawowej w Kowaleowej”. Tematyka dotyczyła; dekorowania kwiatów, wspólnego patriotycznego śpiewania, robienia kartek niepodległościowych, szydełkowania, zdobienia tego projektu warsztaty z dietetykiem i instruktorem carvingu (dekorowania owoców) oraz rodzinny andrzejkowy turniej tenisa stołowego.</p>	

	aktywności mieszkańców w zakresie integracji społecznej	Realizacja działań ujętych w ramach Sieci Szkół Promujących Zdrowie: 1.10. Promocja zdrowego stylu życia, rozwijanie postaw sprzyjających temu zachowaniu: - organizowanie wycieczek i rajdów - udział uczniów w konkursach profilaktycznych - podejmowanie tematyki zdrowotnej na lekcjach - spotkania uczniów i rodziców z dietetykiem, psychologiem - prelekcje na temat zdrowego odżywiania się - zorganizowanie, - realizacja programu 5 porcji owoców i warzyw lub soku, - realizacja programu „Nie pal przy mnie, proszę” - objęcie fluoryzacyjną wszystkich uczniów szkoły.
	1.11. Popieranie działań lokalnej społeczności w zakresie budowania postaw społecznych:	- udział w akcjach charytatywnych: Góra Grosza, zbórka na hospicjum, skarbonka caritasu - udział uczniów w lokalnych uroczystościach - organizowanie Dnia Babci i Dziadzia
Szkoła Podstawowa w Kowaleowej	<p>2. Aktywizacja środowisk i osób zmarginizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym do podejmowania użytecznych ról i funkcji w psychologicznego,</p>	<p>2.3. Wspieranie rodzin mających trudności w wypełnianiu obowiązków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ryglicach, Policją oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ryglicach, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Tuchowie, - współpraca z asystentem przydziononym z GOPS-u dla 2 rodzin, - prowadzenie zajęć świątecznych opieka i pomoc dzieciom potrzebującym, - pomoc w dożywianiu dzieci, organizacja obiadów, z inicjatywy dyrektora 2 wnioski o dożywianie, <p>2.4. Usprawnianie i wsparcie systemu rodzin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie pomocy materialnej dla uczniów z rodzin najuboższych i znajdujących się w trudnej sytuacji losowej - organizowanie spotkań rodziców ze specjalistami z różnych dziedzin (np. pracownikami socjalnymi, terapeutami uzależnień)

	społeczeństwie prawnego, socjalnego:	- zapoznawanie rodziców z ofertą placówek służących pomocą w trudnych sytuacjach wychowawczych i losowych, - prowadzenie pomocy w zakupie podręczników „Wyprawka Szkolna”
Szkoła Podstawowa w Kowalej	3. Stworzenie warunków osobom starszym, przewlekle chorym i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości	3.3. Poprawa i rozwój opieki nad dziećmi niepełnosprawnymi: i niepełnosprawnym dla aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej na miarę swoich możliwości
Szkoła Podstawowa w Kowalej	4. Wzmocnienie działań integrujących społeczność Gminy Ryglice	<p>4.1. Zmniejszenie przyzwolenia społecznego na nalogi i uzależnienia: 4.2. Wskazanie pozytywnych wzorców:</p> <p>4.3. Zwiększenie oferty zagospodarowania wolnego czasu:</p> <p>4.4. Wspieranie rodziny w roli wychowawczej:</p> <p>4.5. Zwiększenie oferty zajęć o charakterze sportowo-rekreacyjno-kulturalnym:</p> <p>4.6. Promocja działań integrujących pokolenia i</p> <ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze na temat skutków sięgania po substancje uzależniające, - omawianie problematyki uzależnień na lekcjach wychowawczych - przedstawienia teatralne – profilaktyczne dla uczniów - organizowanie różnorodnych kółek zainteresowań i kółek przedmiotowych - wycieczki szkolne - spotkania szkoleniowe dla rodziców, pedagogizacja rodziców - organizowanie kółek zainteresowań, zajęć sportowych, wycieczek, wyjazdów do kina, teatru, muzeów - organizowanie i udział uczniów w różnych konkursach - realizacja projektów edukacyjnych, udział uczniów w warsztatach edukacyjnych - organizowanie uroczystości pod tytułem „Jesienna zaduma patriotyczna”

	wzmacniających międzypokoleniowe:	więzi
--	--------------------------------------	-------

opracował: Łukasz Gawron, na podstawie danych z jednostek

Łukasz Gawron
INSPEKTOR